

ИНФОРМАЦИЈА

о оствареном расту потрошачких цена у августу 2017. године

1. Потрошачке цене у августу у односу на јул ове године су повећане за 0,2%, што је најнижа месечна стопа раста, која је забележена у 2017. години. Исти интензитет раста евидентиран је још у марту и јуну ове године. Наиме, након континуираног раста у периоду јануар-април, када је забележено повећање од 3,2%, у мају је дошло до промене тренда кретања с обзиром да су у мају и јулу цене снижене, а у преостала два месеца незнатно повећане, тако да је у периоду мај-август евидентирано снижење од 0,5%.

Августовски раст потрошачких цена, опредељен је, пре свега, сезонским растом цена туристичких пакет аранжмана (14,5%) и свежег меса (0,9%), на које се односи око 0,2 п.п. Такође, значајније су повећане и цене изнајмљивања стана (2,5%), чврстих горива (1,9%), телефонске опреме (5,2%) и фотографске и филмске опреме (1,6%), што је деловало са додатних 0,1 п.п.

С друге стране, на успоравање интензитета, деловало је сезонско снижење цена обуће (-2,3%), одеће (-0,9%) и свежег воћа (-2%), на које се односи око 0,1 п.п. Поред тога, снижене су и цене бензина (0,7%) и дизел горива (0,3%).

Укупан текући раст у августу ове у односу на децембар претходне године је износио 2,7%, а на међугодишњем нивоу (август ове у односу на август претходне године) 2,5%¹. На стабилност потрошачких цена указује и ниска и стабилна међугодишња база инфлација (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета), која је у августу ове у односу на август претходне године износила 1,5%. С обзиром да кретање потрошачких цена, у значајној мери, зависи од кретања цена

¹ Саопштење РЗС бр. 255 од 12.09 .2017. године.

примарних пољопривредних производа (где се код појединих култура процењује могући мањи принос, по основу суше), као и од енергената, регулисаних цена и курса динара, процена је да би се у последњем кварталу ове године инфлација вратила у границама циља од 3,0 одсто $\pm$ 1,5 процентних поена.

Упоређујући остварени интензитет раста у овој години у односу на период од када се инфлација мери индексом потрошачких цена, уочава се да је до 2013., односно 2014. године, мерено на оба начина, инфлација била мања, а уназад до 2007. године већа, што се види из наредне табеле:

у %

година	остварени раст	
	август т.г. децембар п.г.	август т.г. август п.г.
2007.	6,0	6,5
2008.	6,4	11,5
2009.	5,9	8,0
2010.	5,9	6,6
2011.	6,2	10,5
2012.	7,1	7,9
2013.	2,5	7,3
2014.	1,7	1,5
2015.	2,1	2,1
2016.	1,7	1,2
2017.	2,7	2,5

2. Посматрано по *основним групама*, највећи утицај на раст потрошачких цена имале су цене рекреације и културе, на које се односи око четири петине општег раста и које су оствариле највећи интензитет раста (2,7%). Напросечно су повећане и цене комуникација (0,6%) и стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,5%), с тим што је њихово дејство мање и износи око једне половине.

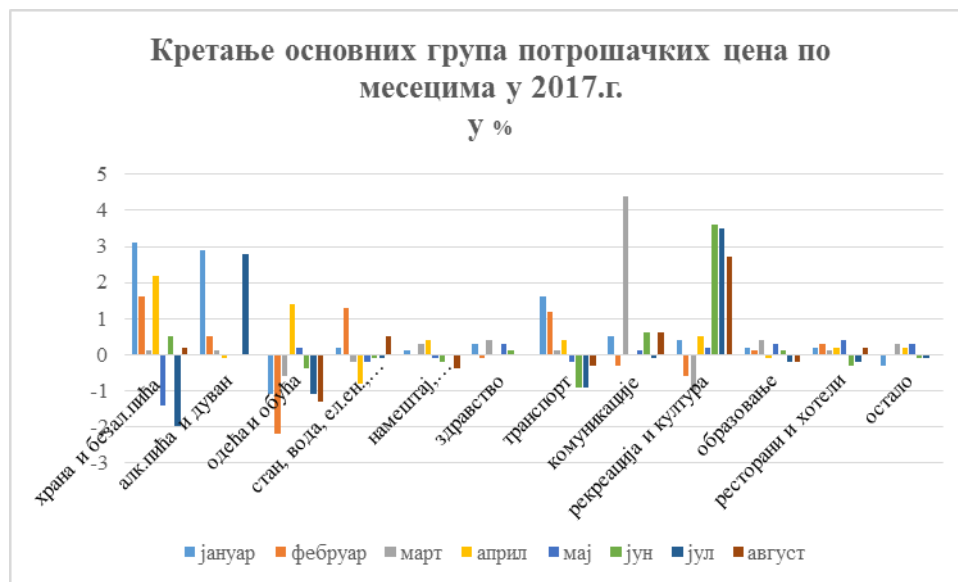
На нивоу општег раста су цене хране и безалкохолних пића (0,2%), у оквиру којих цене непрерађене хране нису мењане, а прерађене повећане за 0,3%.

Такође, на нивоу општег раста су и цене рекреације и културе (0,2%).

Највеће снижење цена је евидентирано код одеће и обуће (1,3%), а затим код намештаја, покућства и текућег одржавања (0,4%), транспорта (0,3%) и образовања (0,2%).

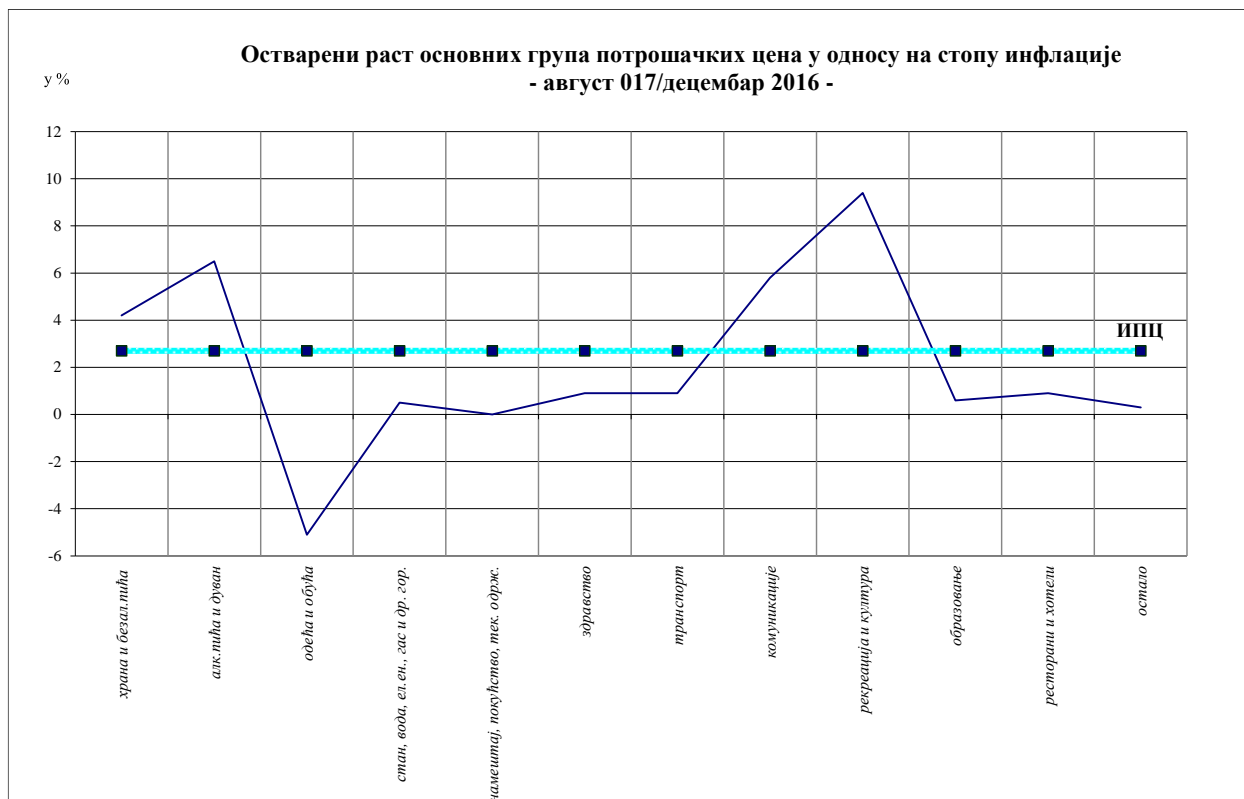
Непромењени ниво цена је забележен код алкохолних пића и дувана, здравства и остале робе и услуга, што се види из наредног графика:

3. Натпросечан раст цена, у распону од 0,3% до 14,5%, у августу је евидентиран код: меса, млека, сира и јаја, осталих прехранбених производа, изнајмљивања стана, чврстих горива, малих алата и разноврсног прибора, услуга у вези са одржавањем стана, телефонске опреме, фотографске и филмске опреме, баште, биљака и цвећа, ветеринарских услуга, пакет аранжмана, услуга смештаја, фризерско-козметичких услуга и финансијских услуга. Учешће ових група у индексу потрошачких цена износи око 20,7%. На нивоу општег раста су цене уља и масти, поврћа, жестокић алкохолних пића, материјала за одећу, тепиха, текстила за домаћинство, осталих медицинских производа, медија за снимање слике и звука и хране и пића, што чини додатних 9% обухвата потрошачких цена.

4. У оквиру контролисаних, односно регулисаних цена, није било корекције цена у августу ове године, како од стране Владе, односно регулаторних тела, тако и јединица локалне самоуправе.

5. Укупан текући раст потрошачких цена у августу 2017. у односу на децембар 2016. године **износи 2,7%**, при чему су цене роба забележиле раст од 2,5% а услуга од 3,2%.

Посматрано по основним групама, највећи утицај на инфлацију, у овом периоду, имале су цене хране и безалкохолних пића, које су оствариле натпросечан раст од 4,2% и највеће дејство, од око једне половине.

Изузетно висок раст, али са мањим појединачним дејством, је забележен у групи рекреације и културе (9,4%), алкохолних пића и дувана (6,5%) и комуникација (5,8%).

Исподпросечан раст је евидентиран у групи транспорта (0,9%), здравства (0,9%), ресторана и хотела (0,9%), образовања (0,6%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,5%) и остале робе и услуга (0,3%).

Снижење цена је забележено код одеће и обуће (5,1%), док цене намештаја, покућства и текућег одржавања нису мењане.

6. Фискалном стратегијом Владе Републике Србије за 2017. годину са пројекцијама за 2018. и 2019. годину, пројектована инфлација за 2017. годину износи 2,8%, а циљана, утврђена **Меморандумом Народне банке Србије о циљним стопама инфлације до 2018. године,** 3% са дозвољеним одступањем $\pm 1,5$ п.п. Процењени просечан месечни раст на основу пројектоване годишње инфлације, односно циљане би био око 0,2%, односно у распону од 0,1% до 0,4%.

Имајући у виду да је у августу инфлација износила 2,7%, односно 0,3% месечно, то предпоставља годишњи раст од око 4,1%, што је на нивоу доње границе циљане инфлације.

У августу ове године просечан **курс динара** је у односу на децембар претходне године смањен за 3,1%, односно за 3,84 динара и износи 119,57 динара за 1 евро. Наиме, у јануару и фебруару је забележен раст од 0,3% и 0,1%, у марту непромењени ниво, а у

наредним месецима од априла до августа пад, у распону од 0,2% до 0,7%, са изузетком јула када је смањење износило 2,4%.

У јулу ове године **просечна нето зарада**² је износила 48.101 динар и у односу на период јануар-јул ове у односу на исти период претходне године номинално је повећана за 4,3%, а реално за 0,9%, док је просечна пензија, у периоду јануар-јул, реално опала за 1,8%³. При истом упоређењу, **промет у трговини на мало** у периоду јануар-јул ове године у односу на јануар-јул претходне године бележио је раст у текућим ценама од 9,1%, а у сталним од 4,2%⁴. Највеће повећање промета, исказано у сталним ценама, је евидентирано код непрехрамбених производа, осим моторних возила (7%), а затим код хране, пића и дувана (3,7%), док је код моторних горива остварен најмањи интензитет (0,7%).

На бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са Народном банком Србије, **регулисане цене** су у августу у односу на претходни месец 2017. године остале на непромењеном нивоу.

Имајући претходно у виду, може се констатовати да је општи индекс потрошачких цена опредељен повећањем цена услуга (0,8%), прерађене хране (0,2%) и енергије (0,1%), с обзиром да је роба широке потрошње снижена (0,2%), а непрерађене хране остала на непромењеном нивоу, што се одразило на раст **базне инфлације** (без енергије, хране, алкохола и цигарета) од 0,3%⁵.

6. Међугодишњи раст инфлације у августу ове у односу на август претходне године износио је 2,5%, што је за 0,7 п.п мање него у претходном месецу. При том, цене роба и услуга су имале исти интензитет раста (по 2,5%). У истом периоду **базна инфлација** је повећана за 1,5%.

² Саопштење РЗС бр. 229 од 25.08.2017. године

³ Податак Министарства финансија, Табела – основни индикатори макроекономских кретања, 01.09.2017.г.

⁴ Саопштење РЗС бр. 236 од 31.08.2017. године.

⁵ Податак НБС.

Посматрано по групама производа и услуга, највећи интензитет раста је евидентиран код комуникација (6,4%), алкохолних пића и дувана (6,2%), рекреације и културе (5,9%), а натпросечно су повећане и цене транспорта (2,8%).

Испод просека су повећане цене стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (2,2%), хране и безалкохолних пића (2,1%), здравства (1,3%), образовања (1,3%), рекреације и културе (1,3%), намештаја, покућства и текућег одржавања (1%), док је најмањи интензитет евидентиран код остале робе и услуга (0,6%).

Снижење цена је забележено једино код одеће и обуће (3%).

**КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО АВГУСТА 2017. ГОДИНЕ**

Година/месец	у %		
	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0.5	0.5	4.8
фебруар	0.3	0.7	3.9
март	1.2	2.0	4.7
април	0.6	2.5	4.3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0.0	4.5	5.1
август	1.4	5.9	6.6
септембар	1.3	7.3	7.7
октобар	1.0	8.3	8.9
новембар	1.5	9.9	9.6
децембар	0.3	10.3	10.3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0.0	6.2	10.5
септембар	0.2	6.3	9.3
октобар	0.4	6.8	8.7
новембар	0.9	7.7	8.1
децембар	-0.7	7.0	7.0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
<i>2014. година</i>			
јануар	1,4	1,4	3,1
фебруар	0,1	1,5	2,6
март	-0,3	1,2	2,3
април	0,6	1,8	2,1
мај	0,1	1,8	2,1
јун	0,1	2,0	1,3
јул	-0,1	1,8	2,1
август	-0,2	1,7	1,5
септембар	0,7	2,3	2,1
октобар	-0,2	2,2	1,8
новембар	0,0	2,2	2,4
децембар	-0,4	1,7	1,7
<i>2015. година</i>			
јануар	-0,2	-0,2	0,1
фебруар	0,9	0,6	0,8
март	0,7	1,4	1,9
април	0,5	1,9	1,8
мај	-0,3	1,6	1,5
јун	0,5	2,1	1,9
јул	-0,9	1,1	1,0
август	0,9	2,1	2,1
септембар	0,0	2,0	1,4
октобар	-0,2	1,8	1,4
новембар	-0,1	1,7	1,3
децембар	-0,2	1,5	1,5

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА*Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача*

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2016. година</i>			
јануар	0,6	0,6	2,4
фебруар	-0,1	0,5	1,5
март	-0,1	0,4	0,6
април	0,4	0,8	0,4
мај	0,1	0,8	0,7
јун	0,1	0,9	0,3
јул	-0,1	0,8	1,2
август	0,9	1,7	1,2
септембар	-0,6	1,1	0,6
октобар	0,7	1,8	1,5
новембар	-0,1	1,7	1,5
децембар	-0,1	1,6	1,6
<i>2017. година</i>			
јануар	1,4	1,4	2,4
фебруар	0,7	2,2	3,2
март	0,2	2,4	3,6
април	0,8	3,2	4,0
мај	-0,5	2,7	3,5
јун	0,2	2,9	3,6
јул	-0,4	2,5	3,2
август	0,2	2,7	2,5

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

**ОСТВАРЕНО КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА**

- у % -

	Месечна стопа		Текући раст	
	Остварено кретање цена 08.2017. 07.2017.	Структура оствареног кретања цена	Остварено кретање цена 08.2017. 12.2016.	Структура оствареног кретања цена
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	0,2	100,0	2,7	100,0
Храна и безалкохолна пића	0,2	24,7	4,2	49,0
Алкохолна пића и дуван ¹⁾	0,0	-0,5	6,5	17,9
Одећа и обућа	-1,3	-28,0	-5,1	-8,5
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	0,5	36,3	0,5	2,7
Намештај, покућство, текуће одржавање	-0,4	-9,8	0,0	0,0
Здравство ¹⁾	0,0	-1,1	0,9	1,7
Транспорт	-0,3	-18,2	0,9	4,6
Комуникације	0,6	16,6	5,8	10,8
Рекреација и култура	2,7	79,7	9,4	20,1
Образовање	-0,2	-1,9	0,6	0,4
Ресторани и хотели	0,2	2,9	0,9	0,9
Остала роба и услуге ¹⁾	0,0	-0,7	0,3	0,5

¹⁾ Структура месечног раста је изведена на бази дејства учешћа на општи индекс потрошачких цена у периоду августу у односу на јул ове године (8.2017./7.2017.).

На бази података РЗС прерачунао у Министарству.

Београд, 25.09.2017. године